

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Égész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali elölírók, hirdetések, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden bazaar postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Legégetőbb szociális kérdésünk.

Legégetőbb szociális kérdésünk: a piacz drágasága. Hivatalnok, kereskedő, iparos, iparosmunkás, mezőgazdasági munkás, sőt merjük mondani, a termelő közönség is szörnyű nyomását, sokak még nyomorúságát is mélyen érzik ennek a drágaságnak. A kérdés állandóan aktuális és a haladó időkkel egyre jobban zsidbasztja a köz- és társadalmi életet. Hogy mégis ezt a mindig aktuális kérdést vetjük most fel, arra két jelenség adott okot. Az egyik az, hogy a nagy alföldi metropolisban, Szegeden nagyobb bolgár rendszerű kertészeti telepet rendeztek be ép a napokban. A lapokban híre járt, hogy Darányi földmivelésügyi miniszter, kinek ép szociális érzését Magyarország közvéleménye oly régen ismeri, a szegedi bolgár-telep létesítését ötvenezer korona államsegíttel tette lehetővé. Azt is olvastuk, hogy a helyi értelmiség megkönnyebbülve sóhajtott fel, hogy talán a piacz elviselhetetlen drágaságán a nagyobb szabású zöldségertermelő-telep segíteni fog. És ha Szeged így gondolkodik, mit szóljon akkor Alsókubin, Turócszentmárton, Eperjes vagy hogy ilyen messze ne kalandozzunk, mit szóljunk mi?

Talán helyes rá mutatni a termelés ferdeségére, hogy míg itthon méregdrágán élünk, nyersterményeinket pedig külföldre viszik.

De a kérdésnek egyébként nem erre a fontos részletére kívántunk mutatni. A fő, a mi minket a kérdés feszegetésére birt az, hogy a szegedi példát minél előbb követnünk kell. Van nekünk is oly széles látókörű polgármestereink, előjárónk, a ki minél előbb sikerre vezető a városi piacz olesóbbá tételére való ezen áldásdus alkotást s kezdeményezheti az ilyen termelő telep létesítését.

A másik, a mivel a piacz olesóbbodását elérhetni, a legfőbb táplálékunk, a kenyérnek gyártása. Célzatosan használtuk ezt a kifejezést hogy kenyérgyártás, mert a székesfőváros fényes példával igazolta, hogy a kenyérgyár sokkal

olesóbban képes termelni, mint a pékműhely. A székesfőváros kezdeményező alkotását már a vidék is utánozni kívánja. Igen sok azoknak a városoknak a száma, a hol a városi üzemből kezeledő kenyérgyár kérdését napirendre hozták és hihetőleg megvalósítják. Azt hisszük, hogy ide-oda nálunk is megérlelődik ez a kérdés. A középosztálynak elviselhetetlen társadalmi terheit mulhatatlanul orvosolni kell. A tisztviselőosztály minden vonalon azt emlegeti és tegyük hozzá, joggal emlegeti, hogy a fizetésrendezés a tisztviselő helyzetét egyáltalában nem javította. Mert a mivel a tisztviselő ma fizetésben többet kap, azt az évek során át ijesztő mérvben felnövekedett drágaság következtében nemcsak ki kell adnia, hanem a megjavított fizetésű tisztviselőnek a táján minden hónap második felében már a deficit réme jelen kezik. Egészséges, szociális helyzet csak úgy teremthető, ha minden ember igényeit redukálja, másrészt ha legalább az életfenntartására szükséges táplálékok a mai, hallatlan beszerzési árakat olesóbbá teszik.

Ennek pedig sok módja van. De minden mód oda vezet, hogy a hatóság lépjen föl kezdeményezőleg. Igen is kívánjuk, hogy a hatóság ne az akták tömkelegének szapora végzésében, a melyet egyébként a maga fontossága szerint méltatunk, merítse ki erejét, hanem tegyen kezdeményező javaslatokat a piacz olesóbbá tételére, városi üzemek létesítésére a közgyűlésnek. A közgyűléstől pedig elvárjuk, hogy magasabb köztekintetek lebegjenek szeme előtt; a közlakosságának érdeke, midőn ilyen szociális izü kezdeményezések történnek. — Nem kevés irigységgel látjuk, hogy az utóbbi években városaink egy része e téren milyen sikeres munkóddást folytat. Csak látnunk kell azt, hogy egy-egy város milyen kedvezményekkel nyeri meg a nagyobb gyári vállalkozókat arra, hogy gyárukat az ő városukban létesítsék. Nálunk e tekintetben nem ébredtünk föl. Pedig a munkaalkalmak gyarapítása a legjobb panacea, hogy az élet mai nyomorúságából kimenekedjünk.

után; de legállandóbb nyomai maradnak nevelői, tanári pályáján.

Akkoriban még nem készültek szaktanároknak a magyar középiskolák vezetői, de ha volt bennük nemes ambíció és az ifjúság javáért élő szeretet, ez kipótolta és néha többre képesítette az egyént, mint mást a szak tudás szeretet és belsőség nélkül, mert már a nagy Thukydides azt írja, hogy nem a falak és hajók teszik az államot, hanem elsősorban a férfiak, a kikben lélek lakik.

Ez a lelkes, törekvő, szívvel bélelt ember volt Bodor István egész tanári pályáján.

Különösen két tárgyat szeret tanítani: a magyar történelmet és a latin írókat; ezek az ő valóságos szakmájává lettek, a melyeknek előadásába sok tanulmányt és olvasottságot vitt bele, de mindig leereszkedik az ifjú lélek gyermekdedségéhez és azért előadása mindig élénk, mindig érdekes. Szereti az aktuális dolgokat kiaknázni s „argumentum ad hominem” intézett tanúságokkal igyekszik hatni a fiatalásra, a mellyel sokszor igen kemény hangon beszél, de ez a látszó keménység a legjobb szívet takarja, s azt az ifjúság ki is érzi a kemény takaró alól.

Igazgató korában különösen nagy gondot fordított az ifjúság erkölcsi magaviseletére és azt valóságos puritán aggodással óvta minden veszedelemtől, pedig Rimaszombatban elég nagy veszedelem az a sok alkalom, a mit a számos koresma és kávéház nyújt a fejletlen, serdülő ifjúságnak. Ezeketől a veszélyektől Bodor István igazi fanatikus tüzzel védelmezte az ifjúságot s a mit azért végzett, az becstületére vált volna egy rendőrmiszternek. Ha éjjel valamikor felzörgette valaki, — megbizott kémekeket tartott, — hogy itt-amott diákok mulatnak, kész volt ágyából kiugrani és köpönyegét magára kapva kutatni a delikvensek után s ha rajta kapta őket, azon melegében rájuk piritott és kivallata őket s ehhez is igen jól értett. Megtörtént néha, hogy diákok helyett fiatal tisztviselőket vagy kereskedősegedeket fogott, de az őt nem rettentette el attól, hogy

Vármegyénk közigazgatása.

A legutóbbi vármegyei közgyűlésen *Bornemisza* László alispánnak következő — mult számunkból térszúke miatt kimaradt — jelentését tette magáévá a törvényhatóság:

„A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi idő alatti állapotáról van szerencsém rendszerinti tiszti jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni:

Mult rendes nyári közgyűlésünk idejétől oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatást rendes menetében nagyobb mérvben megzavarta vagy épen akadályozta volna, elő nem fordult. Azonban a hosszabb ideig elhúzódó, általános válságos politikai helyzet nyomásból és hátrányosan betolyásolta közigazgatási ügyeink kívánatos gyors és nyugodt intézését.

A vármegyei tisztikar törvényszerinti kötelességének általában megfelelni igyekezett és a vármegyei közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvényszerinti elintézésben részesítették.

A vármegyei közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásokról, valamint azok fedezetére szolgáló bevételekről az 1910-ik évre elkészített költségvetés, mely szerint a szükséglet főösszege 337429 kor. 50 fillérben és a fedezet ugyanannyi összegű állami javadalmazásból nyeredő bevétellel irányoztatik elő, az állandó választmány beható tárgyalása után ezen közgyűlésünknek fogja egyik kiválólag fontos tárgyát képezni.

Megjegyezni kívánom, hogy a folyó évi költségvetésünkhöz képest a jövő évre 43340 korona 50 fillérrel több kiadás vétetett fel és ezen többlet a putnoki főszolgabírói járásnak, a jövő évre kilátásba helyezett felállítására, a garamvölgyi járásban egy szolgabírói állásnak rendszeresítése folytán előállott fizetések és járandóságok beállításából, valamint a hordó-jelző hivatal felállításából és egyebekben a tényleges szükség által indokolt és elkerülhetetlenül szükséges rendes közigazgatási kiadások telvételeiből származik s ezen szükségletek természetéből kifolyólag már a költségelirányzatban is az állami javadalmazás terhére volt telveendő és fedezése ez uton kérelmezendő.

Áttérve törvényhatósági kezelés alatt álló utvonalaik állapotára és vármegyei utipénztárunk állására, mindenekelőtt bejelenteni kívánom, hogy ez idő szerinti 6321 kilométer hosszú uthalozatunk vonalaira az előirányzatilag megállapított fedenyag a folyó évben vállalkozók által már kiszállítatván és előállítatván, bizottságilag leendő átvételére az intézkedés megtéetett.

A kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség hiteles kimutatása szerint:

más alkalommal ismét ugyanolyan buzgalommal kutassa a tilos utra tévedőket.

De az már igazi atyai jó szívre mutat, hogy a rajtaesipett vétkeseket sohasem engedte az intézetből kizáratni, hanem megakart adni nekik az alkalmat a javulásra.

Igazi atya volt mindig az ifjúságnak s erről a nebulók meg is voltak győződve; sokszor talán nem is érdemelték meg azt a szeretetet, sokszor visszaéltek vele. Mert sajnós, de úgy van, a kemény büntetés jobban meghatja a roz emberit természetet, mint a szeretet, és azok szoktak leghálásabbak lenni a tanár iránt, a kikkel legszigorubbán bánt.

Mint igazgató, igazi ambícióval fáradott azon, hogy az iskola tanulónak száma minél nagyobb legyen és öröme nagy volt, ha az előző év száma sikerült túlhaladnia és tényleg ő alatta érte el ez a szám a maximumot, a mire akkoriban, a bizonytalan anyagi helyzetben az építkezés előtt tényleg szükség is volt.

Valódi törhetetlen vágya, mintegy életének célja volt a főgimnázium új épületének megalkotása. Ezért éveken át beszélt, agitált, utazott, kérlelt, buzdított, megalázta magát és nem volt olyan fáradság, a mit vállaira nem vett volna. Hosszu évek kintartó törekvése árán sikerült megnyernie az összeható tényezők közreműködését és a főgimnázium megkapta az építési államsegélyt, kidolgozták a terveket és a bizottsági és teljes gyűlések iszonyu tömegében megvitatták az építést s lerakták az épület alapjait; de mikorra elkészült az általa megindított mű, akkorára a szabályok értelmében ő már nem lehetett igazgató; de ott működött fáradhatatlanul a közkatónák sorában.

Ugy látszik arra szemelte ki őt a Gondviselés, hogy sokat alkosson, sokat fáradjon és elfeledtesse vele, hogy övéi körében nem sok öröm jutott osztályrészül; azért lett élete másokra, a közügyre, mindentelé áldásossá. Hajtsuk meg ezek után mi is lobogónkat az érdemes ősz jubiláns előtt, a ki lapunk szerkesztője is volt egykor.

TÁRCZA.

Bodor Istvánról.

Negyven éves tanári jubileumot ünnepel e héten Rimaszombat városa. Negyven esztendő hosszú idő: benne van egy egész élet, férfikorának minden fázadozása, minden öröme, minden bánata. Megvalósult célok és félbemaradt, letört törekvések feles számmal találkoznak egy hosszú élet folyamán; de nagy Istenáldás, ha valaki a negyven erős munkája év után még mindig friss munkakedvvel van teli, ha a negyven év csak a haját őszítette meg s nem tette őt lélekben is öregg.

Ha ünnepeitünk visszatekintünk hosszú munkás élet-pályáján végig egész a sárospataki iskola széniori állásáig, a melyre előjárónak bizalma emelte, ez a visszatekintés büszke önérzettel töltheti el lelkét, mert a mire rátette kezét, azt mind lelkes buzgalommal, nemes törekvéssel, akadályt nem ismerő kitartással végezte el és mindenütt siker koronázta munkásságát, ha a külső jutalom nem is mindig őt érte a sikerekért. Pedig sokoldalú ember Bodor István. Tanár, lapszerkesztő, igazgató, buzgó dalárdatag, vadásztárs, pénzügyi vezér-férfi és egyházi bizottsági előadó és még számtalan sok más telt ki az ő negyvenéves pályafutásából, és a mi talán még ezeknél is többet ér az érdemek könyvében, a hol örökbetűkkel írnak: volt benne mindig igazságszeretet és résztvevő szív, a mely a mások baján sokszor segített.

Azoknak a patriarkális lelkeknek egyik tiszteletreméltó példája ő, a kik mindinkább fogynak a ravasz, kétszínű világ teréről, a kik akkor is a legjobb akarral viseltetnek mások iránt, mikor talán kemény hangon mondják meg nekik az igazságot. A modern typus glaucektyusis kézzel simogat, kedves hangon hizeleg, de alattomosan surrja le áldozatát. Ilyesmi mindig távol volt az ő egyenes, puritán lelkületétől.

Munkássága minden téren nyomokat hagy maga

A folyó évben utadó fejében kivettett . 213662/63 K
 A múlt évi hátralék volt . . . . . 51948/59 .
 Összesen befizetendő volt: 265611/22 K
 Az 1909. évben szaporodásba vétetett . . . . . 6537/59 .
 Tényleg befizetendő volt: 272148/81 K
 Folyó október hó 1-ig befizetve lett . . . . . 104153/42 .
 Marad hátralékban: 167995/39 K
 Ezen hátralék következőleg oszlik meg:

a) A nagyrocei kir. adóhivatalnál van . . . . . 27367/88 K
 b) A rimaszombati . . . . . 67143/84 .
 c) A rozsnói . . . . . 42816/76 .
 d) A tornaljai . . . . . 30666/91 .
 vagyis összesen: 167995/39 K

A hátralékos utadó behajtására és beszolgáltatására nézve a szükséges intézkedéseket saját hatáskörömben megteendém.
 A Darnya—Hangony—szentsimonyi törvényhatósági utnak kiépítése az 1904-ik évi XIV. t.-cz. értelmében rendelkezésre bocsajtott beruházási hitel terhére 79058 korona 39 fillér összeg erejéig engedélyeztetvén, ezen ut 8⁵—139 kilométer szakaszának a felsőhangonyi határtól Borsodvármegye határáig terjedő részének kiépítése házi kezelés mellett a múlt év őszén megkezdetvén, a folyó év tavaszán befejeztetett és a folyó hó 25-én felülvizsgáltatott. Ezen utvonat Simonyitól Darnya községig terjedő részének kiépítésére nézve az ajánlati tárgyalás már kiiratott s legközelebb kerül építés alá, míg a Darnyától Felsőhangonyig vezető részén a nyomjelzés van folyamatban és ezen rész a jövő évben kerül kiépítés alá.

A Rimaszombat—egri törvényhatósági közut kiépítési munkálata 75464 korona 79 fillér, a Feled-zabari ut kiépítése pedig 117165 kor. 32 fillér összeg erejéig ugyanazon alap terhére engedélyeztetvén s a megtartott versenytárgyalás alapján a bemutatott ajánlatok közül Barta Sándor vállalkozó ajánlata, mely szerint a szóban forgó munkát 136345 korona 34 fillér vállalati bér mellett vállalta el, a m. kir. kereskedelemügyi ministerium által elfogadtatván, a szerződés nevezett vállalkozóval megkötöttet s így ezen munkát már a folyó évben folyamatba fog vétetni.

A költségvetés elrendelt műtárgyak építése is folyamatban s legnagyobb részben már befejezve van. Különböző vármegyei kezelés alatt álló közutaink állapota, tekintettel azon nyilvánvaló ténykörülményre, hogy közüti pénztárunk bevétele nem engedi meg azt, miszerint közutaink oly mennyiségű fedanyaggal látásának el, mint a mennyit forgalmi fontosságuknál fogva a közlekedés biztonságának fenntartása érdekében szükségképpen megkívánunk, eltekintve egyes nagyobb forgalmat közvetítő utszakaszoktól, ez idő szerint *kielégítőnek* minősíthető.

Már évek óta több ízben képezte közgyűlésünknek beható tanácskozás tárgyát azon kérdés, mi módon lehetne utalópunk jövedelmének — a beállott elkerülhetetlen szükség által megkivánva — fokozásáról gyakorlatilag érvényesíthető ezelszerű módon gondoskodni? A több ízben lefolytatott komoly tanácskozás azon elhatározásra és megállapodásra juttatta vármegyénk közgyűlését, hogy uti pénztárunk jövedelmének fokozása céljából a folyó évi márczius hó 26-ik és 27-én tartott közgyűlésében 3796. sz. a. egyhangulag hozott határozatával e célra támaszkodva az 1890-ik évi I. t.-cz. 82-ik szakaszának intézkedésére a m. kir. kereskedelemügyi ministeriumtól törvényhatóságunk részére a közüti vámszedési jognak 10 évre leendő engedélyezését kérelmezni és e célból részletesen indokolt feliratot intézett. Ezt találván az egyedüli ezelszerű kiegészítő módnak jelenlegi viszonyaink között, utügyeink ezelszerű fejlesztésére és utipénztárunk bevételeinek növelésére.

Utügyeink jövője feletti méltó aggodalommal és őszinte sajnálattal kell bejelentenem, hogy a m. kir.

kereskedelemügyi ministerium folyó évi szeptember hó 24-ről 46520/I. B. sz. a. kelt rendeletével törvényhatóságunknak jogos és indokolt kérelmét elutasította.

Az idézett rendeletében elismeri a m. kir. kereskedelemügyi ministerium, hogy vármegyei közüti alapunk bevétele ez idő szerint nem elegendő arra, hogy a jelenlegi 6321 kilométer hosszú törvényhatósági közüti hálózat, melyből 31964 kilométer hosszú rész kiépítetlen, a helyi forgalmi viszonyoknak megfelelő jó állapotba hozassék és fenntartassék, mert a bevételekből (bele számítva az állami segély-összegeket is) a közut-hálózat minden egy-egy kilométer hosszára csakis 383 korona költségösszeg jut, holott a szomszédos vármegyékkel azonos körülmények között levő törvényhatósági közutak 1—1 kilométerére 500—850 korona költség esik.

Már magából ezen kétségbevonhatlan ténykörülményből is nyilvánvalóan kitűnik, hogy törvényhatósági utalópunk jövedelme a szomszédos vármegyék utalópunkjával összehasonlítva igen nagy hátrányban van. Mivel minden kilométer utnál vármegyénk utalópunkja 117—267 koronával kevesebb fenntartási költséggel rendelkezik vagyis utipénztárunk jövedelme aránylag viszonyítva a szomszédos vármegyék hasonló jövedelmeihez 73955 kor. 57 fillértől egészen 168770 kor. 70 fillér összegig, közép arányban véve pedig a szomszédos törvényhatóságok jövedelmeit 121363 korona összeggel kevesebbel rendelkezik, vagyis ez utóbbi közép arányos 121363 korona összeggel kellene gondoskodni utipénztárunk jövedelmének felelősségéről, hogy utipénztárunk jövedelme a szomszédos vármegyék hasonló című jövedelmeivel aránylagosan egyenlő kedvező helyzetbe jusson.

(Vége következik.)

Hírek és vegyesek.

A reformáció ünnepe. A helybeli református templomban múlt hó 31-ikén volt a reformáció ünnepe, mely alkalomból a templomra kitépték a nemzeti színű lobogót. A templomot zsfölöség megtöltötte a hívek serege, mely valóságos áhitattal vett részt az urvacsoira osztatón és nagy figyelemmel hallgatta *Czinke István* lelkész szívéhez szóló, mély vallásos érzülettel áthatott alkalmi beszédét. Ez alkalommal ünnepelte a helybeli református egyház *Kálmán* János születésének negy-százados évfordulóját is, melyet gyönyörű beszédében a tudós pap külön is méltatott.

Az ág. hitv. ev. templomban is vallásos áhitattal ünnepelték a hívek a reformáció emlékét, a melyre szónoki hívevel mondott hatásos alkalmi beszédet *Baráth Károly* misszió. lelkész: azután *Gyürky Pál* főesperes osztotta ki az urvacsorát a tanuló ifjúságnak.

Kitüntetés. Ő felsége a király, személye körüli magyar miniszterének előterjesztésére *Marton* Jánosnak, a Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság jogtanácsosának és testvérének *Marton* István gazdasági intézőnek, valamint törvényes utódaiknak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a „martonházai” előnevet adományozta.

Jubiläum. *Bodor* István főgimnáziumunk jeles tanára működésének negyvenedik évfordulója alkalmából f. hó 10-én rendezendő ünnepélyre nagy érdeklődés mellett folynak az előkészületek. A főgimnázium igazgató választmányja, tanári kara, a volt és jelenlegi növendékek a társadalommal karöltve ünneplik az érdekes professzort. Az ünnepély sorozatát már közöltük s annak lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

Kinevezés. Főispánunk, a megüresedett rozsnói városi rendőrkapitányi állásra — a beérkezett 40 pályázati kérvény elbírálása után — *Riedl* István aradi rendőrfelügyelőt nevezte ki.

Katonai előléptetés. *Kubinyi* Gyula es. és kir. főhadnagy a 25-ik gyalogezredben — *Kubinyi* Fe-

rencz vármegyei tiszti főügyész jeles képzettségű fia — ki a hadi iskolát kitűnő eredménnyel végezte el, folyó év novemberi előléptetéseknél a jelenkarhoz lett beosztva.

Márkus Andor m. kir. honvédhadnagy a 16-ik honvédgyalogezredben — *Márkus* Dénes giczei körjegyző tehetséges fia — pedig főhadnaggyá lépett elő és Balassagyarmatról szolgálatára Besztercebányára helyeztetett az ezred törzséhez, az ottani gépfegyver-osztályhoz.

Esküvő. *Lehoczy* Márton, a helybeli kir. törvényeszkék tehetséges jegyzője és fiatalágunk egyik kedvelt tagja, tegnap tartotta egybekelését a nógrádmezei Málnapatak községben, a kedves és szép *Báthly* Sári-kával. Az egyházi szertartást *Hörk* János ottani ág. ev. esperes végezte előkelő násznép jelenlétében. Tanuk voltak a vőlegény részéről: *Kolbay* Sándor tábla bíró; a menyasszony részéről pedig *Báthly* Béla főszolgabíró.

Özv. *Hollásy* Józsefné kedves leányát: *Boriskát* ma vezette oltárhoz *Grédinger* Pál helybeli áll. adóhivatali tisz. Tanuk voltak: id. *Rábely* Miklós és *Turek* Géza tornaljai adóhivatali ellenőr.

Eljegyzések. *Palkovics* Sándor rimabrézói tanító eljegyezte *Kicsiny* Ilonkát Bakostörékről.

Bródy Andor, helybeli kereskedő, tartalékos hadnagy október hó 31-én tartotta eljegyzését *Friedmann* J. alsórákosi birtokos leányával: *Sárikával*.

Személyi változás a földmives iskolánál. A földmives iskolától kataszteri irattár kezelővé kinevezett *Laczo* Aurél és katonai szolgálatra bevonult *Stepanko* István, gazd. gyakornokok helyére *Székely* Győző, gazd. gyakornok az algógyi földmives iskolától áthelyeztetett, — *Komáromy* Lajos, okl. gazda — tart. hadapród, gazd. gyakornokká kineveztetett. A csongrádi önálló állami gazd. iskolához kinevezett *Hortobágyi* Antal, öszt. néptanító helyére ifj. *Saskó* Gyula, szabad-sárgólt nagyesepcsényi állami isk. tanító rendeltetett ki.

Szabadságolás. A helybeli méntelep állatorvosa *Schaffner* Valentin hat heti szabadságra távozott, helyettesítésére a most állatorvossá kinevezett *Szilárdi* Szilárd küldetett ki.

Esküvő. A helybeli m. kir. ménteleposztályhoz bevonult újonczok f. hó 1-én tették le a szokásos esküt. A legénység részvét a r. kath. templomban a reggeli istentiszteleten, meghallgatta a misét és beszédet, azután kivonult a laktanya udvarára, hol *Kiss* Loránd főhadnagy előtt letette az esküt.

Előléptetés. *Plech* Kálmán és *Barsy* Imre helybeli m. á. v. forgalmi tisztek a f. évi novemberi előléptetéseknél egy fokozattal előléptek.

Halálozás. A ratkói járás most kinevezett fiatal tiszti-orvosát: *Dr. Gálffy* József esetneki körorvost mély gyász érte. Még f. hó 2-ikán Ratkón járt, s átvette a tiszti orvosi állást, hazatérve Csetnekre, 23 éves fiatal feleségét szül. *Flieger* Amáliát, kivel csak két év óta élt boldog házasságban, — a halállal vívódva találta. A jólelkű, kedves fiatal asszony f. hó 3-ikán kiszenvedett. Halála Csetneken és vidékén őszinte részvétet kelt. F. hó 5-ikén nagy részvét mellett temették el.

A helybeli állami elemi iskolának is mély gyásza van. *Czikora* István, az állami elemi fiu- és iparostanoncziskola régi tanítója, ki 32 év óta működött városunkban f. hó 4-ikén hosszas szenvedés után, 57 éves korában, házassága 18-ik évében elhunyt. Özvegyén kívül három kis leánya gyászolja az elhunytat, kinek haláláról a tanítótestület külön jelentés adott ki. Bár hosszas és kínos betegség előzte meg a haláletetet, s tudtuk, hogy sokáig nem huzhatja a betegséget, mégis váratlanul jött a hír, mely széles körökben kelt őszinte részvétet, mert az elhunyt a lefolyt 32 évi működése alatt egész generációt nevelt az életnek. Jó tanító volt, bár szigorúsága miatt nem rajongtak érte a gyermekek, de hivatását évtizede-

November 6.

„Az igaznak emlékezete áldott.”
 (Péld. 10. 7.)

Nem tévedtem. Nem tévesztettem össze az október 6-kával az én november 6-kámat. Sőt szándékosan kívántam a nyájas olvasó becses figyelmét felhívni ama véletlen találatra, a mely a két szomszédos őszi hónap egy-ugyanazon számú napja: október 6. és november 6. között ilyenformán létezik.

Október hó 6-ika a magyar nemzet történetének soha feledésbe nem menő, megrendítő gyászanak: az aradi 13 vértanu halálának sötét, borús gyásznapja. . . . Az itt említett november 6-ika ellenben a mi el-elmerengő lelkünk s kicsiny társadalmi körünk méla fájdalomnak és őszinte hálás kegyeletének bensőségteljes fájó emléknapja. Amazt a honfi szív méltó fájdalomérzetével, mélyeséges bánattelhejtője vonva újra felidézte az emlékeket világánál e b. lap folyó évi 40. számának tartalmas vezérezkike. Ezt viszont a hálás utókor emlékeztetésében fölleveníteni e néhány sornak lenne célja, komoly feladata.

De hát voltaképen micsoda emlékeztetre méltó esemény is ment végbe körünkben november 6-án? Nem volt az valami nagyon régen sem. Csak 1908. évi nov. 6-án történt. Igen, éppen ma egy esztendeje ragadta ki munkatársai sorából a mi feledhetetlen jó Liskay Jánosunkat a halál angyala. November 6-ika tehát az ő váratlan, lesújtó halálának fájdalmas, bánatos évforduló napja. És mi élő halánk s hű kegyeletünk szives adóját röjjük le iránta akkor, ha ez évfordulónál életutunkon megállva s visszapillantva, kegyeletesen emlékeznünk meg róla.

Ki volt tehát Liskay János? Evangélikus lelkész-szülők gyermeke, lelkész fia. Derencsényben 1847. jan. 12-én született, — s meghalt Rimabrézón, 1908. november 6-án, este 9 órakor fájdalom nélkül, esendesen hunyván le jószágos szeméit az örök álomra. Halálával széles körben mély irt hagyott maga után. Nyomában bubánat nehezült a saját szívekre. Temetése impozáns gyászpompával, tisztelői s barátai általános részvétele mellett ment végbe. Sirhantja felett azóta híven virraszt az áldó kegyelet s az emlékező hála. . . .

E lap mindenik olvasója nem tudhatja azt, hogy ő lapnak minő jeles tollu, odaadó barátja, munkatársa

volt. Olyannyira szerette e lapot, hogy érzékeny vesztéséget jelentő halála előtt közvetlenül két nappal, élete utolsó hetében még utóljára megjelenván a szerkesztőségben, személyesen nyújtotta át amaz utolsó tanulságos szép tárczacikkét, a melyet életében megirt s szokott szép szavával biztatta a szerkesztőséget, hogy az évtolyam valamennyi hátra lévő lapszámába már készen vannak íróasztala fiókjában a tárczacikkéi. Fájdalom, emez ígérete beváltását megihusította korai halála. A „Gömör-Kishont” múlt évi november 8-án megjelent számában egyszerre kellett közzé tenünk váratlan halála híret és a saját maga kézbesítette utolsó komoly tárgyú szellemi termékét, szép cikkét.

Ezen említésre méltó végakarata és cselekedetével is megható módon adta tanujelét e lap és olvasó közönsége iránt érzett meleg szeretetének, ragyogó szellemi képességének, mind végig kitaró munkásságának. Mi viszont ma azért, halála évforduló napján ne hirdetnők hálás szívvel áldott emlékeztetőt? Bizony-bizony fájdalommal érezzük mi valamennyien, olvasó közönség és szerkesztőség, s egész vármegyei társadalmunk — a miként azt a „hamvai bölcs remete” is figyelmes szemmel megjegyezte, az ő halálával sorainkban támadt nagy irt, hiányt és vesztességet. Mi volt tehát hivatása szerinte is a derék Liskay Jánosnak? Elmondotta nagyjából. Ő nemcsak a Rimabrézólíkéri ev. egyházugyülekezet szerető, általános tisztelt jó lelkipásztorja volt 31 éven keresztül, hanem az egész Rimavölgy ékesen szóló aranyszájú Jánosa, remek szónoka, kimagasló esperes papjává tette a pártatlan tisztelet és feléje forduló ki-tüntető bizalom. Sok uri családban ő volt a kiválóan kedvelt, tisztelt családi lelkész. Egyebek közt ő temette a Rimavölgy legnagyobb 48-as párti magyar fiát: Okolicsányi Gáspárt is. És a ki csak nem régen is, 1907. szept. 22-én ama fényes gyülekezet színe előtt, Miskolczon tartott kerületi gyámintézeti istentiszteleti remek beszédét meghallgatta, annak mindegyiknek még ma is él daltias apostoli alakja, kiváló egyéniségének emléke, lángszavának mély hatása a lelkében. Egy Szentiványi Árpád és Hammersberg László orsz. képviselő, avagy Zelenka püspök, Gyürky és Terray főesperesek is készséggel elismerték ottan tartott szónoklatáról, hogy az valódi remek volt; hogy csak úgy, de jobban már alig lehet egyházi gyülekezetben beszéd által érvényesülni! De ki ne ismerte volna Liskay Jánost úgy is, mint

elragadóan beszélő, édes szavu egyházi szónokot; úgy is, mint jeles, nagy paedagógust, a ki széleskörű ismereteivel, mély tudományával mindenkor és mindenütt az ifjúság nemességivő, legjobb barátjának, biztató, segítő közbenjárójának, pártfogójának mutatta be magát. — Avagy nem arról tesznek fényes tanubizonyoságot azon humánus szellemben s bölcs mérséklettel párosult szigorral lefolyt érettségi vizsgálatok és pótvizsgálatok, a hol ő Rimaszombat, Rozsnyó, Késmárk, Igló s Nyiregyháza a főgimnáziumban mint egyházi elnök vezette azokat? Valóban nem egy ifju áldhatja Liskayt élete ama fontos lépésénél, a maturánál vele gyakorolt szívjószágáért, feledhetetlen kiméletes bánásmódjáért. Mindezeknek hálás szívvel nov. 6-ika bizonyára az örökké élő hála és igaz kegyelet napjává fog válni s megmaradni sokáig, koporsójuk bezártáig. — S mert ő neki gyermeke nem volt: a helyett hány elhagyott árvának fogta fel az ügyét, segítette elő áldozatkész szeretettel, tollal, kéressel a felneveltetését? Es hány szegény, sorsüldözött özvegy asszony haló porában is áldja, áldás közt emlegeti benne a maga legnagyobb fölsegítőjét, jötevőjét? Ilyen volt Liskay nemesen érző szíve, fenkölt lelke, nagy emberbaráti szeretete.

Igy apostolkodott a szeretet apostolának, Jánosnak nyomdokain haladva s mindezekben „hívnek találtatva mindhaláláig” a mi Liskay Jánosunk. S még ezen felül? A Rimavölgy minden jóra való, hazafias ügyének szószólója, fáradhatatlan munkása, lelkesítő és lelkes vezére. Tovább, mintegy negyedszázadra terjedő hazafias intenzív működéséhez fűződik az ottani iskoláknak nyelvben és szellemben teljesen magyarrá tétele s nagy részben az istentiszteleti tót nyelv helyébe a magyar nyelv használata; persze mindenkor a nemes rimamurányi társulat anyagi segítségével s nagynevű, országos hírű Borbély Lajos vezérigazgatójának benső intenczióival egyező hatalmas erkölcsi támogatása mellett. Ha pedig az egyház szolgálatában tótul is kelle olykor beszélnie, akkor is az édes magyar haza iránti lángoló szeretetének és a telebaráti szeretet, felekezetközi béke és egyetértés evangéliumának s az igazság ígét hirdette, terjesztette mindenha s minden körülmények között.

Szóval a hazafiság szolgálata, terjesztése szóval, írásban és cselekedeteivel; abban csúcsosodik ki az ő legszebb erénye, magasztos honfiai élethivatása. Érdekes jelenség, hogy az ő hivatali örökségén négyen is osztoz-

ken át alaposan és ügyesen töltötte be. Komolysága és szigorúsága mellett jószívű volt, s hosszú időn át tevékeny részt vett társas életünkben is, melynek egyik valóban hasznavehető tagja volt. Később visszavonult; lehetséges, hogy már ekkor betegnek érezte magát, kedvtelensége, komorsága váltotta fel régi jó kedélyét. Betegsége ágybadöntötte, s már a folyó tanévben nem járhatott az iskolába, helyettesítéséről kellett gondoskodni. Most folyó hó 4-ikén megváltotta a halál a szenvedésektől. Emlékét tanítótársaival együtt volt növendékei és ezek szülei, valamint jóbarátai is megőrzik.

Lapunk zártakor vesszük a gyászúrt, hogy özv. pelsőci *Hámos* Lajosné, szül. trebosztói és révai *Réay* Róza 85 éves korában *Rozsnyón* elhunyt. Az előkelő és nagyműveltségű urnó halálát a kiterjedt *Hámos*-család gyászolja.

Gábris Barnabás volt helybeli vasúti raktárnokot, most állomási előjárót és családját mély gyász érte. 4 éves kis leánya: *Aranka* f. hó 4-ikén elhunyt. Temetése f. hó 6-ikán nagy részvét mellett ment végbe.

Siroky Gergely helybeli polgártársunkat és családját is lesújtotta leányának, *Juliskának* f. hó 2-án 16 éves korában hosszas betegség után bekövetkezett elhunyt. F. hó 4-ikén nagy részvét mellett temették.

Ellenőrzési szemle. A tartalékos tisztek szakos ellenőrzési szemléje Losonczon f. hó 4-ikén tartott meg, s azon városunkból: *Gundelfinger* József főispáni titkár és dr. *Sziványi* Dezső tartalékos tüzértisztek, *Sipos* Béla mérnök, *Schoralm* Nándor tanár és *Moldeai* Bertalan banki könyvelő, tart. honvédelmi jelentek meg. 6-án pedig *Darvas* Pál huszár zászlós és dr. *Batta* Pál rimaszécsi ügyvéd, gyalogsági zászlós jelentek meg Losonczon.

Fráter hangverseny. *Fráter* Loránd, az Európa szerzte híres dalköltő és énekes tegnap este tartotta meg hangversenyét városunkban zsúfolt ház előtt. A hangverseny elé nagy érdeklődéssel néztünk, de az még a várakozáson felül is nagyobb mértékben sikerült. Nemesak a város, de a vidék is nagy számban jelent meg a hangversenyen s *Fráter* Loránd, kit igen sok kedves emlék köt Gömörhöz, valóban reá szolgált gyönyörű dalaival a közönség tapsaira. — Jövő számunkban fogunk bővebben referálni az estély lefolyásáról.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara f. hó 4-én tartotta teljes ülést *Radeány* István kir. tan. elnöke alatt. Vármegyénkbeli jelen voltak: A kereskedelmi szakosztályból *Feiman* László (Rozsnyó), *Gescheit* Izidor (Putnok.) kültagok, az iparos szakosztályból: *Szabó* József (Rimaszombat.) kültag.

Megyebizottsági tagok választása. A marthonházi csoportból: *Beeser* Endre, a koháryháziakból *Antony* János és *Brodsky* Gyula, a zádortalaból *Lenkey* László elhalálozván, a feledei csoportból pedig ifj. *Szontagh* Zoltán a virilisek közé vétetvén fel, az új választások határidejéül f. hó 12-ike tűzött ki, s elnökökként kiküldöttek: Martonházára *Kiriny* Béla, Koháryháza *Schröder* Gyula, Zádortalára *Diószeghy* Dezső, Feledre pedig *Czibur* Pál megyebizottsági tagok.

Mikszáth jubilaris műve. A Mikszáth Kálmán írói jubileuma alkalmából kiadandó művet Gömör-vármegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésének határozata értelmében megrendelte. Városunkból is többen rendelték meg az értékes munkát, melynek jövedelme a jeles írónak adandó nemzeti adományra fordítatik.

Kaszinó-élet. A kaszinó vizalmi bizottsága f. hó 3-án ülésezett *Medecsky* Sándor kir. közjegyző elnöke alatt. A vizalmi bizottság elhatározta, hogy a szokásos kaszinó-estélyeket a tél folyamán is meg fogja tartani s azzal kezdő meg, hogy a folyó év december hó 1-ső napjaiban *Mikszáth* Kálmán hírneves író 40 éves jubileuma alkalmából „Mikszáth-estély” cím alatt ren-

tak. Banezik Sámuel, Rimakokova jeles, kimagasló lelkésze az alesperesi székot örökölte tőle. — Kemény Lajos, Osgyan költő-papja a rimaszombati egyet. protestáns főgimnázium igazgató-választmányban elfoglalt helyét tölti be. — Kolbenheyer József, nyustyai lelkész átvette utána a felelősségteljes egyházmegyei pénztárnoki hivatalt. — Zatykó Jánost, az előtt eserepi lelkészt a rimabrézói egyházházban ritka bizalom a Liskay katedráljába ültet. Mindezen állás megannyi szép, de nehéz kötelességet ró a viselőjére; ugyszólván mindegyik külön-külön is egy-egy embert kíván, a mennyiben annyi munkát, gondot, ambíciót ad. A ma egy évvel ezelőtt megdicsőült Liskay pedig egymaga viselte és hogyan, mily tiszteletre kötelező ügyszeretettel, fáradhatatlan munkássággal töltötte be mindezen és más sok hivatalát. Emlé semmi sem hirdetheti hangosabban, taníthatja fényesebben az ő nagyságát, elévülhetetlen érdemeit, hírnevét, tekintélyét s egyszersmind teszi indokolttá az elvesztésén megnyilatkozó közéleti és egyházi általános, mely gyászt s halála után s koporsója felett támadt részvétet és emléket áldó kegyeletet, hálát . . .

Az ő hűség, bánatos szívü, gyászoló özvegye bizonyosan — bevett kegyeletes szokásához híven — elzarándokol e napon szeretett, áldott jó férje rimabrézói temetőn domborodó, virággal hintett sírhantjához. Leteszi reá értékes bronz koszoruját. Megöntözi a drága halott sírhalmát hű, fájó szíve hulló, meleg könnyével, a lelki fájdalom enyhítő balsamával, tiszta harmat gyöngyével. Az alatta nyugovó hű hitves és nagy ember emlékéhez méltó szívérzület: a hitvestársi hűség, bánkódó szeretet és virrasztó kegyelet szívében élő s megnyilatkozó bizonyosság. S miközben a hitvesi szeretet ontja könnyeit, a mi szívünk is elszorul a fájdalomtól s felzokog lelkünk bánata a feldiszipit, de néma sírhant felett, elsiratva jó Liskay Jánosát. — Hantja fölé mi is helyezzünk koszorút: örök hálánk és kegyeletünk hervadhatlan virágaiból font örökzöld koszorukat. Porladó hamvaikra mink is hullassuk könnyünk záporát. S míg halála évfordulóján imigyen rójuk le kegyeletünk adóját iránta, áldjuk a Liskay János nevét, áldva elevenítésük föl áldott jó emléket! . . . Ekként rajta is beigazolást nyer a hit, a remény s a kegyeletű szeretet jóslata: „Az igaznak emlékezete áldott!” (r. f.)

Pezi első estélyét. Ezen estélyvel kívánja leróni adóját a nagynevű írónak szemben, ki egykoron főgimnáziumunknak jeles növendéke volt. Az estély programjának kidolgozásával dr. *Veress* Samu főgimnáziumi igazgató bízott meg, mely programot annak idején közölni fogjuk. — Egyidejűleg elhatározta a bizottság azt is, hogy a szokásos „Szilveszter-estélyt” ez idén is megtartja a kaszinó helyiségeiben. — Azért jelezzük ezt jó előre, mert városunkban már valószínűs üzleti verseny fejlődött ki a mulatság rendezésekben s a kicsi közönség azt nem bírja meg. A kaszinói tagoknak és a közönségnek tehát jó előre kívánja a bizottság tudomására hozni, hogy e két alkalom már is a kaszinó részére lett temertartva.

Próba-bál. *Dobránszky* János és fia: *Béla* helybeli kedvelt táncmesterek ügyes és sokat tanult növendékeik előhaladását f. hó 13-án, szombaton a Hungária-szálló nagytermében fogják bemutatni az érdeklődőknek. Ez a zártkörű záróvizsga — mely délután 5 órakor kezdődik — lesz a tulajdonképeni próba-bál, melyet a növendékek izgatottan várnak. Természetesen lázas érdeklődéssel várják a szülők is, hogy személyesen meggyőződhesse nek gyermekeik haladásáról. Ez idén *Dobránszky* Béla, az ügyes és kiválóan képzett fiatal táncmester nagy ambícióval tanította a növendékeket a különböző táncokra. A kikelet érdekel, nézzék meg: kellemesen fogja meglepni az a precizitás, melyet minden tánc bemutatásánál látni lehet. A tartásra, a fellépés biztonságára, a mozdulatok könnyedségére és eleganciájára, a tánclépések kecsességére nagy súlyt fektet *Dobránszky*, és büszke lehet arra, hogy nagy fáradságát és igyekezetét siker is koronázza. A vizsga négy részből fog állani s legérdekesebb lesz a harmadik rész, melyben magántáncokat is bemutat több ügyes növendék. — Itt emlíjük meg, hogy a növendék iparosifjúság próba-bálja ma — vasárnap — este lesz.

Gömöri agár diadala. Fényes sikert aratott *Hámos* Antal szobrászó a szolnoki agárversenyen, a mennyiben „Turka” nevű agárával — 27 agár között — az első díjat: 800 korona tiszteletdíj és egy ezüst billogomat a „Hölgyek díj”-át nyerte meg. Érdekes a dologban, hogy a szolnoki versenyen is *Baghy* Béla „Bohó” nevű agárával maradt fel az első díjra, a mely agár mellett a vármegyénkbeli agársz egyesület által rendezett versenyen is ugyancsak az első díjat vitte el.

Bugdácslós a Hunyady-utczán. A ki fűrge ugrándozó kedvében van, az menjen estefelé a Hunyady-utca vasútfelüli oldalán és ott rendezzen sétát. Azon a helyen, a hol új utcafele nyílt a tisztviselőtelepre, fel van törve a kövezet és a kocsi is olyan kátyúkat vágtak az utba, hogy a legkellemesebb bugdácslós esik az utnak ezen a részén s miután a lámpa sem világít oda, hát a legnagyobb mutatóványokat végzi ott önkénytelenül is minden járókelő. Mulatságos hallani azokat az áldásokat, a melyeket itt szólnak az intező körök fejére és mind ilyenforma stílusban kezdődik: „Ez hallatlan!” „Ez borzasztó!” „Gyalázat, hogy ezt tűrik!” stb. stb. Ha sokáig így lesz, akkor vagy beleszokik a közönség az ugrálásba vagy egy-két láb-törés, nyaktörés esik, a mit a járókelő közönség az indolens intező köröknek szokott utalványozni.

Emberölés. Rimaszécsen okt. 31-én halálos végű ezivódás és verekedés folyt le *Dulaj* György közműves és apósa: *Murányi* Pál között. *Dulaj* György ugyanis előző napon feleségével összeveszett, azt elverte a háztól, mire az asszony az apja házába menekült. Másnap *Dulaj* — miután egész nap a koresmában ivott — este megjelent apósa házában és feleségét hívta haza. *Murányi* és felesége kimentek a ház elé, korholták *Dulajt*, azért, mert az asszonyt bántalmazta, mire éles szóváltás támadt közöttük s állítólag *Murányi* fejét ragadott és azzal támadt rá vejére: *Dulajra*, ki élesre fent konyhakését markolatig beledöfte oldalról apósa: *Murányi* Pál hasába. A szerencsétlen ember bele nyomban kifordult s szörnyet halt. A bíróság másnap megindította a vizsgálatot; dr. *Zehery* István kir. törvényszéki orvos és dr. *Molnár* Ferencz körorvos a hullát felboncolták s aztán a község lakóinak nagy részvéte mellett folyó hó 1-én meg volt a temetés. A tettest letartóztatták s bezárolták a fogházba.

Katonazene. F. hó 20-án szombaton a Hungária szállóban a losonczy 25-ik gyalogezred sok élvezetet ígérő hangversenyt rendez. Ugy halljuk, hogy ez csak első kísérlet ez idén, s ha ez sikerül, ugy a tél folyamán még több ízben áthozatja a szálloda tulajdonosa a házi ezred zenekarát, mely bizonyára kellemes szórakozást fog nyújtani városunk intelligens közönségének.

Ebtartási szabályrendelet. A vármegye törvényhatósága legutóbb tartott közgyűlésén foglalkozott Rimaszombat város ebtartási szabályrendeletével, melyet nem hagyott jóvá, mert annak rendelkezése ellenkezik a vármegyei szabályrendelettel. A közgyűlés bizottságot küldött ki ez ügyben, mely a megyei szabályrendelet revidálásával bízott meg, a városi ebtartási szabályrendelet pedig az ebek után fizetendő díjak mérséklése céljából visszaküldetett a városnak.

Halálos baleset. Uzapanyton folyó hó 3-án halálos baleset történt. A kis mástélleves *Demeter* Béla egy gődörbe beleesett s a trágyalébe belefullt. A bíróság megindította a vizsgálatot: nem terhel-e valakit gondatlanság vagy mulasztás.

A moziról. A rimaszombati mozgófényképszínház a múlt héten újra nagyobb föllendület nyert avval a szerencsés gondolattal, hogy Blériot budapesti fölzárlását mutatja be. 4-én, esütörtökön este ismét zsutolásig telt termet sikerült elérnie, még pedig előkelő, intelligens közönségünk soraiból is, a mely a kép szemléletéből helyes fogalmat alkotott a repülőgép megindításáról és a levegőben való haladása módjáról és keringéseiről. Egy pár kacagató, humoros jeleneten kívül megható drámák is kerültek színpa; ezek közt kiváló volt „az apa büne”, a melyben két gyermek elraboltatását és visszakerülését nagyon érdekesítően jelenítették meg. Pénteken ismételték az előadást.

Ritka vadász-zsákmány. *Repecky* Andor kataszteri becselő-biztos, a múlt héten a pelsőczy nagyhegyen vaddisznókra vadászott egy társasággal és ku-

tyákkal. Alig, hogy eleresztették a kutyákat, már is disznót jeleztek. Erre azután megindult a régi vadászidőbe illő nagy hajsz, míg végre sikerült *Repecky*nek a felhajszolt vadat megelőznie. A gyors és bátor vadász azonban váratlanul egy óriási vadkannal találta magát szemben, melyet egy homlokra irányzott golyólövessel le is terített, az erős állat azonban lábra kapott és a vadászra rohant, a vadász nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem még gyors egymásután két lövéssel a fenévatat elejtette. A ritka példány kizsigerezve 185 kilot nyomott, s mielőtt elesett, egy pár kutyát is összevágott.

Öngyilkos bankgyakornok. A fővárosi lapokban olvassuk folyó hó 4-ikén, hogy *Singer* Ödön 21 éves rimaszombati bankhivatalnok, ki csak néhány nap óta tartózkodott Budapesten, ott f. hó 3-ikán öngyilkosság útján vetett végett életének. A fiatal ember agyonlőtte magát, s hátrahagyott leveleiben tettének okául életuntságát hozza fel. A törekvő és szerény modoru fiatal ember a közgazdasági bankban volt alkalmazva mint gyakornok, s néhány nap előtt Budapestre utazott; ismerősei nem is sejtették, hogy ilyen végzetes terv fogamzott meg agyában, s nagy meglepetéssel és sajnálkozással értesültek az öngyilkosságról.

Megkerült rabszökevények. Megirtuk lapunk múlt számában, hogy *Trokár Lőkös* Dénes, az 5 évi feyházra ítelt többszörös templomrabló és *Schantner Csutorka* Mihály a 6 1/2 évi feyházra ítelt uraji rabló a kir. törvényszék fogházából megszökött. Szabadságukat nem sokáig élvezhették a vakmerő rablók, kik alkuleszal kifeszítették a temető felé vezető kis kaput, s a temetőben polgári ruhát öltve, szöktek Putnok felé — mindenütt a réteken és erdőkön át bujkálva — s Szabolcsmegeye Sényő nevű pusztájára mentek *Lőkös* Dénes egyik atyafiájához. A mozgósított csendőrség résen volt, s a kemecsei csendőrségnek besugták, hogy a két szökevény a közelben tartózkodik Sényőn. A csendőrök meglepték október 31-én délelőtt, mikor éppen javában borozgattak s nyomban letartóztatták a betyárokat, kiket erős fedezet mellett meglánczolva hoztak Rimaszombathoz folyó hó 3-án. Itt a rendőrség börtönébe töltöttek egy éjszakát s 4-én átszállították a fogházba, hol biztos őrizet alá helyezték őket s folyó hó 6-án — tegnap — elszállították őket a lipótvári feyházba, hol szökésükért még külön fognak bünhődni. A szökéssel kapcsolatos vizsgálatot még mindig nagy erélyvel vezeti dr. *Mészáros* István, a kir. ügyészség hivatalvezetője.

Nyugtázás. A nagyrocezi polgári ifjúság által 1909. október 2-án a Polgári Olvasókör könyvtára javára rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek: Dr. Vieszt Károly 5 k. Drenka Sándor 3 k. dr. Kubinyi János 240 fill. dr. Limberger Albert 5 k. Dedinszky Gyula 5 k. Dessewffy Árpád 80 f. Novák Gyula 80 f. Tétel 40 f. Novakovic György 80 f. Broczko Márton 80 f. Cinghand Antal 80 f. Grünvald Vilmos 180 f. Krepsz Frigyes 80 f. Remenyik Dénes 5 k. Simkovics János 2 k. Molnár Gyula 80 f. Mikus Lajos 80 f. Nagy Lajos 3 k. Kohn Arnold 120 f. Tomesz Károly 120 f. Szuhay Zsigmond és Hoznek Lajos 10—10 k. Sztrányai Károly 1 k. Goldberger Gáspár 60 f. Vieszt Károly 80 f. Soltész Gyula 80 f. Bazovszky Pál 60 f. dr. Veisz Géza 1 k. Nandrassy Milán 80 f. Gombos Árpád 80 f. Ginovszky Lajos 80 f. Klein Samu 80 f. Feld József 80 f. Klein Béla 1 k. Adriányi Ernő 2 k. Tóth Kálmán 2 k. Gusper 20 f. Mariányi Dezső 60 f. A mélyen tisztelt felülfizetőknek hálás elismerését nyilváníttja a rendezőség.

4—4

Géplakatos, vasesztergályos, asztalos és fényező-tanonczok

felvétetnek az „Első Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár”-ban Losoncz. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a **gyárvezetőség.**

Üzletáthelyezés.

Nagrabecsült vevőim szives tudomására hozom, hogy az eddig Deák Ferencz-utca 8. sz. alatti

könyv- és papirkereskedésemet folyó október havában

a Deák Ferencz-utca 20. sz. alá helyeztem át.

Teljes tisztelettel:
Ifj. Rábely Miklós.

Hisnyan Béla
férfi- és gyermekruha raktára
Deák Ferencz-u. 8. szám alatt.

Ajánlja dúsan felszerelt férfi- és gyermekruha raktárát a n. é. közönség figyelmébe, hol mindenféle öltözék a legjobb anyagból kifogástalanul elkészítve, nagy választékban a legmérsékeltébb árak mellett ugy kész állapotban, mint mértékvétel szerint is kaphatók.

Avadászidény beáltával

ajánlom a műhelyemben készült vízhatlan csizma- és cipőimet, melyek a most megnyitott és megmagyobbított üzletemben úgy készen, mint mérték szerinti megrendelésre kaphatók:

KOVÁCS ZSIGMOND
Rimaszombat, Deák F.-u. 8. sz.

Orgona, zongora és harmónium,

valamint mindennemű mechanikai hangszerek készítését, javítását és hangolását elvállalja szakszerű pontossággal, legmérsékeltőbb árak mellett végzi és a vidék bármely részébe készséggel megy

BERTEK JÁNOS, orgonaépítő.

Lakás és műhely: Sajógömörön. (Csoók András házában.)

Kiadó bolt — eladó ház.

A város legforgalmasabb helyén, az **Andrássy-utca** és **Tompa-tér sarkon** levő első számú emeletes házban egy kisebb bolt azonnal bérebe vehető. — **Kossuth-utca 41. számú** ház, szépen rendezett udvarral és kerttel eladó. Venni, vagy bérelni kívánók értekezhetnek: **10—*** **Andrási László** fényképésszel.

ÜZLETMEGNYITÁS!

Alóírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy az **Andrássy-út 1-ső szám** alatti (Andrási-féle) házban folyó november havában a mai kornak teljesen megfelelő higienikus

fodrász-üzletet

nyitok. — A midőn ezt tudatni szerencsém van, szükségesnek tartom felemlíteni, hogy gyakorlatomat számos éven át a legelsőrendű borbély- és fodrász-üzletekben szereztem és ezentúl minden törekvésem oda irányul, hogy mélyen tisztelt vendégeim teljes megelégedését kiérdemljem.

Kérem ennél fogva a nagyérdemű közönséget, szíveskedjék nagybecsű látogatásaival megtisztelni, melynek elvártában maradtam

Rimaszombat, 1909. november hó.

teljes tisztelettel:
BÓDY BARNA,
borbély és fodrász.

Női hajmunkákat kikészítésre a legkényesebb igényeknek megfelelően elvégzek, ugyancsak mindennemű illatszereket és pipere-dolgokat állandóan raktáron tartok. **Előfizetőket házon kívül is a legpontosabb kiszolgálással elfogadok.**

Kiadó üzlet.

Rákóczy-utca 18. szám alatt egy jó forgalmu üzlet május 1-ére bérebe adandó, a bérelni szándékozók a tulajdonos: **özv. Mindszenty Bertalannéval** értekezhetnek.

Árverési hirdetmény

A rimaszombati takarékpénztárnál, az ez évi **október 1-éig nem rendezett zálogtárgyakra** az árverés **november hó 12-én**, d. u. 2 órakor fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Meghosszabbítások november hó 10-éig fogadhatnak el, azontúl csak kiváltással rendezhetőek a zálogtárgyak.

Rimaszombat, 1909. évi október hó 28-án.

Rimaszombati Takarékpénztár.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy kitűnő oklevéllel és 12 évi gyakorlattal bíró

szülésznő

vagyok. Amerikából visszatérve, szülővárosomba telepedtem le, hol a segítségemet igénybe venni óhajtnak — úgy helyben mint vidéken — szolgálatomat felajánlom; sőt betegápolói teendők teljesítésére is ajánlkozom.

Jóakaratu pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel: Rimaszombat, 1909. október hó.

Tóthné szül. Sarinay Margit,
okl. szülésznő.

Lakásom: Tompa-utca 30. szám.

Szoyka Pál

női kézimunka-, rövid-, szövött-, diszmű-, játék- és divatáru-üzlete
Rimaszombat, Rákóczi-u. 1. sz. a.

Ajánlja:

Dús raktárát mindennemű **női kézimunka kellékekben: előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.** Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonetteket.** Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját**, keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölcsön-mintáit**, egy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **színes disz-dolgok himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, fafaragászati, fa- és bársony égetési kellékeit.

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel befejezendő és kész **plüss-kazet-tek, albumok, mappák, emlékkönyvek, tárczák, ridikülök** és egyéb diszműárut. Együttal a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy ez idén is

játékraktáramat

a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek.

☛ Telefon-szám: 38. ☛

1—*

ZABSZALMÁT,

buza vagy rozsszalmát s szénát préselt állapotban, valamint gabona zsupszalmát legolcsóbban szállít: **BALÁNYI DEZSÓ MISKOLCZON.**

Faarverési hirdetmény.

5821. sz. — A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 1909. évi 5084. számú rendeletében és a közig. erdészeti bizottságnak 1720—909. számú határozatában foglalt engedély alapján, a beretkei volt urbéres birto-kosság, ugyanazon község határára, a tornaljai vasuti állomástól 8,5 km-re eső 164 kat. hold területen lévő 380 drb. tölgyfából és 261 drb. csertából álló erdejét **1909. évi november hó 17-én** d. e. 10 órakor Beretke községben, a bíró lakásán tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja.

Az eladandó fák összes fatömege 417 tm³-re becsültetett, ebből tölgymű és haszonfa 151 tm³, a többi tűzifa és galyfa. A kikiáltási ár 3227 korona, melynél alacsonyabb ajánlat el nem fogadatik. Bánatpénzként 323 korona teendő le.

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges.

Utóajánlatok egyáltalán nem fogadatik el.

A szerződési időtartam 1911. évi március hó végéig jár le.

Az árverési és szerződési feltételek Beretkén az urbéri elnöknél, Tornalján a főlzolgabírói hivatalnál és Rimaszombatban a m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tornalja, 1909. október hó 29-én.

1—2

Szentmiklóssy, főlzolgabíró.

Mérlegjavítások.

Az első gömörmezei mechanikailag berendezett **nagy mérlegjavító műhelyben** mindenféle mérlegek és súlyok **30%-al olcsóbban** javíttatnak mint bárhol, egyszersmint a javított mérlegeket és súlyokat a helybeli mértékhitelítő hivatalban hitelesített.

Javit továbbá: mindentéle tegyvert, varró-gépet, kerékpárt, villanyesengőt, szivattyút és bármilyen különleges gépet szakszerűen, gyorsan, pontosan és mérsékelt áron.

KORENT V.

géplakatos, mechanikus és puskaműves Rimaszombat.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecs-kavágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat.** — **Olajsajtókat** és **olajmag pörkölőket.** — **Olajmag zúzókat.** — **Örlő** és **daráló malmokat.** **Progress tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket** és teljes **malom berendezéseket.** — Továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket** és **gőzkazánokat, szeszgyár berendezéseket,** m. p. **Henze-főzők, kavaró készülékek, malata- és burgonya-zúzókat stb.** ☛ Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.** ☛

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

3—6

